

ပျိုဖူးတော်ကစီဗိုလ်

လါအီကူး ၂၅၁ ၂၀၀၉ နှစ် / ခုနှစ်အုပ်အုပ်ကွပ် ၂၀၀၉ နှစ်- B9

တစ်ဖီဆူဉ်ဒူးကဲဖိသန်လါသူး-တင်ထံဉ်လိာ်သံကွာ်ဒီးဒံဉ်ခွဲဘံဉ်အုဉ်သူးဖိလါဃုာ်ပူဖျဲးခံဂါ

ဖဲနံဉ်အပူကွဲာ်, ဒံဉ်ခွဲဘံဉ်အုဉ်ဖိဉ်ဆူဉ်သူးဖဲအါထီဉ်ဒ်တင်ထီဉ်ဒူးခွဲအဲဉ်ယုဉ်, ခွဲအဲဉ်အဲဉ်လဲအုဉ်ဆူဉ်ထီဉ်ဒီး တင်ကတီၤပာ်အ သး လါကပျီဉ်လဲအသးဆူသူးဒီးကီၤဆါလါဘဉ်တင်တီခိဉ်ရိဉ်ဖဲအါလါနအဖသူးမုာ်တဖုဉ်တတင်န့ဉ်လီၤ. ဒီးဒ်သီးကဒီးန့ဉ်ဘဉ်မုာ်သးမါက လီသူးဖိ အနီၤဂံၢ်လါပုၤအဂီၢ်, ဒံဉ်ခွဲဘံဉ်အုဉ် ဂုာ်ကျဲၤစၢၤယုအါထီဉ်ဝဲဒီး ဟ့ဉ် လါတင်ကလုာ်ဆူသဝီတဖုဉ်ဒ်သီးတင်ကဟ့ဉ်အါသူးဖိ မ့တမ့ာ် ဟ့ဉ်လါကျီဉ်စုအါလါပုၤလါဒီးလဲသးတဖုဉ်အဘူးအလဲအဂီၢ်န့ဉ်လီၤ. နူဖိသဝီတဖုဉ်ဘဉ်တင်ဖိဉ်ဆူဉ်အါလါကကဲသူး မ့ တမ့ာ်ကဘဉ်ဟ့ဉ်ပူဖျဲးအသးလါစုန့ဉ်လီၤ. တင်ပာ်ပျိုဖူးတင်ဖိလဲတဘဉ်အံၤပာ်ယုဉ်သူးဖိသးစါ ၁၇ ဒီး ၁၉ နံဉ်ခံ ဂါအတင် အုဉ်သူးန့ဉ် လီၤ. ပုၤခံဂါအံၤဖဲအမါတင်လါအတင်မါလီၤဖဲဘူးဒီးအသဝီဖဲ ဖုဉ်အုဉ်ကီၤရုဉ်ပူၤအခါ ဒံဉ်ခွဲဘံဉ်အုဉ်သူးဖိဉ်ဆူဉ်န့ဉ်အါဒီးတင်မါ ဆူဉ် ကဲသူးဝဲဒီးတင်ဆူအါဆူ န့ဉ်ကိဉ်ကါသူးတင်သိဉ်လိကလါဖဲဖုဉ်အုဉ်ကလံၤထံးန့ဉ်လီၤ. ဖဲလါယုလဲ ၂၀၁၁ ၂၀၀၉ နှစ် တင်ဖိဉ်န့ဉ်အဲ ဝဲသ့တလါဝဲလီၤခံ, ခံဂါလါဃုာ်ပူဖျဲးကွဲာ်ဝဲဒ်န့ဉ်လီၤ. သါသီဝဲအါလီၤခံဘဉ်တင်ထံဉ်လိာ်သံကွာ်အါဒီးခွဲအုဉ်အုဉ်ကွဲာ်န့ဉ်လီၤ.

ဖဲလါယုလဲ ၂၀၁၁ ၂၀၀၉ နှစ်, ခွဲအုဉ်အုဉ်ကွဲာ် မါတင်ထံဉ်လိာ် သံကွာ်ဒီးကညီသးစါခံဂါလါအယုာ်ပူဖျဲးကွဲာ်လါဒံဉ်ခွဲဘံဉ်အုဉ် သူးမုာ်အ ပူဖဲ လါယုလဲ ၂၀၁၁ ၂၀၀၉ နှစ်, ဖဲတင်မါဆူဉ်ကဲသူးတ လါဝဲအ လီၤခံန့ဉ်လီၤ. အဝဲသ့တင်အုဉ်သူးတဖုဉ် မုာ်ဝဲ တင်အုဉ် သးလါ ဒံဉ်ခွဲ ဘံဉ် အုဉ်တင်ဖိဆူဉ်သူးလါအဖဲထီဉ်အသးစး ထီဉ် လါလါအီကူး ၂၀၀၈ နှစ် လံၤလံၤလဲန့ဉ်လီၤ. တင်ထါဆူဉ်သူးအသီ တဝီအံၤ ကဲထီဉ်အသးတဘျီယီဒီးဒံဉ်ခွဲဘံဉ်အုဉ်ဒီး နအဖပာ်ဖိဉ် ထီဉ်အသးမါတင် ထီဉ်ဒူးထီဒါခွဲအဲဉ်ယုဉ်ခွဲအဲဉ်အဲဉ်လဲအုဉ်သူး အတင်လီၤတင်ကျဲဖဲပူ ဖုဉ်ယာ်ဒီးဖုဉ်အုဉ်ကီၤရုဉ် ကညီကီၤစဲဉ်ပူၤလါ အစးထီဉ်တင်အသးဖဲ ၂၀၀၈ နှစ်တတင်ဘျီန့ဉ်ဒီးမါဆူဉ်ထီဉ်ကဒီး ဝဲစးထီဉ်လါ ၂၀၀၉ နှစ်ထီဉ်သီလံၤလံၤလဲန့ဉ်လီၤ. ဖဲအပူကွဲာ်စုၤ လါန့ဉ်ဒံဉ်ခွဲဘံဉ် အုဉ်ထါဆူဉ်အါထီဉ် ကဒီးသူးတဘျီဒ်သီးကက တင်ကတီၤပာ်အ သးလါကပျီဉ်လဲအသးဆူ သူးဒီးကီၤဆါဒီး အိဉ် ဘဉ်စုာ်ကိးလါ ကီၤ ပယါသူးမုာ်တင်ပတင်ဆူဖိလဲတဖုဉ်တတင် န့ဉ် လီၤ.

တင်ဂါတဘဉ်အံၤဒူးနံဉ်ပျိုဖိသန်သးစါခံဂါဖဲ ဖုဉ်အုဉ်ကီၤရုဉ် လါအယုာ်ပူဖျဲး ဒံဉ် ခွဲဘံဉ်အုဉ်သူးတင်သိဉ်လိအကလါန့ဉ်လီၤ. စါ ဖ..., ၁၉, ဆါထာ်လါ စုဉ်တကပါန့ဉ်လီၤ. စါ ခ..., လါစုထွဲ ၁၇ န့ဉ်န့ဉ်လီၤ. ဝိဉ်ခွဲခံဂါအံၤတင်ဖိဉ် န့ဉ်အဝဲသ့ဖဲလဲမါတင်လီၤဘူးဒီးအသဝီန့ဉ်လီၤ. (တင်ဂါ-ခွဲအုဉ်အုဉ်ကွဲာ်)

ဒံဉ်ခွဲဘံဉ်အုဉ်တင်ထါဆူဉ်သူးဖဲအပူကွဲာ်တယံဉ်ဒီးဘဉ်န့ဉ် ကဲထီဉ်အသးတဘျီယီဒီးနအဖ ဂုာ်ကျဲၤစၢၤမါပုၤမါတင်ပတင်တင်ခးကရါ တဖုဉ်ပာ်လီၤက့ၤအစုကဝဲမ့တမ့ာ်ပျီဉ်လဲအသးဆူ သူးဒီးကီၤဆါဒီးသီးကတီၤပာ်အသးလါ ၂၀၁၀ နှစ်တင်ယုထါအဂီၢ်န့ဉ်လီၤ. ဖဲတင် ထါဆူဉ်သူးအလီၤခံကတင်တဘျီဖဲလါမုၤတခါန့ဉ်, နအဖသူးဟ့ဉ်လါတင်ကလုာ်မုာ်နံၤလါအုဉ် ၂၈ သီန့ဉ် ဟ့ဉ်လါဝဲတင်ကလုာ်ဆူက လုာ်န့ဉ်လါအမါပတင်တင်ခးအကရါလါကဘဉ်ပျီဉ်လဲအသးဆူသူးဒီးကီၤဆါ န့ဉ်လီၤ. တင်ကလုာ်အံၤဝဲအလီၤခံဒံဉ်ခွဲဘံဉ်အုဉ်သူး ခိဉ်န့ဉ်လါအလီၤလါထီတဖုဉ်မါဝဲတင်အိဉ်ဖိဉ်ဖဲခိတီၤပူၤဖုဉ်အုဉ်ကီၤရုဉ် ဖဲလါမုၤ ၇ သီ ၂၀၀၉ နှစ် န့ဉ်လီၤ. ဒ်ခွဲအုဉ်အုဉ်ကွဲာ်မါန့ဉ် တင်အိဉ်ဖိဉ်တင်ကွဲးနီဉ်အသီး, ဒံဉ်ခွဲဘံဉ်အုဉ် ပုၤပာ်လီၤဆုဉ်နီၤ အူသုဉ်ထူကီဉ်ဒီး ခိဉ်န့ဉ်ထီဉ်လါအဂါ အာဉ်လီၤတူာ်လိာ်ဝဲလါ က ပျီဉ်လဲဒံဉ်ခွဲဘံဉ်အုဉ်ဆူသူးဒီးကီၤဆါ^၁ဒီးပာ်လီၤတင်ရဲဉ်တင်ကျဲၤလါတင်ပျီဉ်လဲအသးအဂီၢ်ဒီးကဘဉ်မါအါထီဉ်သူးနီဉ်ဂံၢ်အသီ၃၀၀၀

¹ Myanmar: Towards the elections, International Crisis Group, August 20th 2009, p 14.
² Aside from the DKBA, at least one other ethnic Karen cease-fire group is confirmed to be re-forming into SPDC Border Guard Forces. The Karen Peace Force, which was formed when KNLA Colonel Thuh Muh Heh

၈၂ နှစ်သိမ်းအသုံးနှိုင်းကတော့ထိုင်ထိုင်ဘေးလား (၉၀၀၀)၈၂ နှစ်လို့။ ဘဉ်ယးဒီးတံကစဉ်ဟူထိုင်သလိအံၤဝံ၊ ဝဲလါမုၤ ၁၅သိ၊ သး
ခိဉ်မိဉ်ခွဲဉ်သုဉ်ခိဉ်ခွဲဉ်ဘဉ်အုဉ်(၉၉၉)ဒူးယးရဲဉ်ကျဲခိဉ်မၤဝဲတံအိဉ်ဝဲစွဲဉ်ကိဉ်ကိ၊ တန့ဆါကိဆဉ်၊ ဖဉ်အဉ်ကိရုဉ်အပူၤဒီးဟုဉ်လိ၊
ဝဲသးခိဉ်ဖိအိဉ်လၢအတံၤပဖိလံာ်တဖဉ်လၢကမၤတံၤထၢအိဉ်သးနိဉ်ဂံဉ်န့ဉ်လိ။ မိဉ်ခွဲဉ်သုဉ်ရဲဉ်ပုးဝဲလၢနအဖပုၤန့ဉ်န့ဉ်ကမိၤတဖဉ်
ကဟုဉ်လိလၢလဲလၢသးဖိတၢကတလိစု ၂၅.၀၀၀ကွး(အမဲရကတစု ၂၇.၇၃ဒီလဉ်)ဒီးကျဲလၢသးသိတဖဉ်^၄ အကိန့ဉ်လိ။ ဒီးဝဲလါမုၤ
၁၅သိ၊ နိဉ်ခွဲဉ်ဘဉ်အုဉ်သးကု(၉၉၉)အခိဉ်သးကုခိဉ်ဖါန့ဉ်ဒူးသုဉ်ညါသဝိသးပုၤလၢတံၤတြိဒီးလူပျီကိဆဉ်ကလံၤစီးဖဉ်အဉ်ကိရုဉ်
ပူၤတဖဉ် ဒီးစံးဝဲလၢ နိဉ်ခွဲဉ်ဘဉ်အုဉ်လိဉ်ဘဉ်သးဖိအသိ (၆၀၅)၈၂ လၢ ကရူၤ(၁၅)ဘုဉ်လၢကိဆဉ်ခံဘုဉ်အံၤအပူၤန့ဉ်လိ။ ဒီးလါမုၤ
၁၆သိ၊ ဝဲတန့ဆါကိဆဉ်အပူၤမိဉ်ခွဲဉ်သုဉ်ဟုဉ်လိတံၤကလုၤလိလိလိဆူသဝိဒီးကရူၤခိဉ်န့ဉ်တဖဉ်အိဉ်လၢကဟုဉ်အိဉ်သးသိအဂီၢ်န့ဉ်
လိ။ ဒီးဟုဉ်လိတံၤကလုၤတယံဘဉ်ဝံၤအလိခံ၊ အစ့ၤကတံၤသဝိ(၁၁၉)ပျီဉ် ယုၤပူၤဖျဲးအသးလၢတံၤထၢသးသိဒီး ဟဲအိဉ်ကန့ဉ်
တစိၤတလိဝဲလၢဂံၤပၤပၤ၊ ပုၤလိအိဉ်ကမံဖိအဒဲကဝိၤ အကိဝဲအအိဉ်သုဉ်လိအသးသုဉ်ကျိကံၤခိဉ် ဝဲကိဉ်တံၤကိဆါဝဲတံၤတြိ ကိ
ဆဉ်၊ ဖဉ်အဉ်ကိရုဉ်မုၤထိဉ်တခိဉ်အပူၤန့ဉ်လိ။ ဝဲလါမုၤ ၁၈သိ ၂၀၀၉န့ဉ်၊ နိဉ်ခွဲဉ်ဘဉ်အုဉ်သးကု(၃၃၃)မၤဝဲတံၤအိဉ်ဖိဉ်ဖိအဝဲလိ
ခိဉ်သုဉ်ဖိအိဉ်ဒီးန့ဉ်ထုဉ်ကိရုဉ်ပူၤ၊ ခိဉ်တံၤပူၤမုၤန့ဉ်တကပၤန့ဉ်လိ။ လၢတံၤအိဉ်ဖိဉ်အပူၤန့ဉ်သးကု(၃၃၃)သးကုခိဉ်မိဉ်ကွဲဉ်ရဲဉ်ပုးသဝိ
(၁၈၀)ပျီဉ်အခိဉ်လၢအဟဲထိဉ်တံၤအိဉ်ဖိဉ်တဖဉ် လၢသဝိကိးပျီဉ်ဒဲးကဘဉ် ဟုဉ်သဝိဖိလၢကဘဉ်မၤတံၤခိဉ်ခွဲဉ်ဘဉ်အုဉ်သးဖိဒီးသ
န့ဉ်ထိဉ်အသးလၢသဝိ^၅ အဒိဉ်အဆံး(သဝိခိဉ်ဘဉ်ဟုဉ်အါ)န့ဉ်ကဘဉ်ဟုဉ်ဝဲဒဲသးဖိအသိန့ဉ်လိ။

ဝဲတံၤစးထိဉ်တံၤယုထၢသးအသိအလိခံကတံၤတဝိဝဲလါမုၤပူၤဝံၤအလိခံ၊ နိဉ်ခွဲဉ်ဘဉ်အုဉ်သးဖိလၢသးကု(၉၉၉)လၢဘဉ်တံၤမၤ
စၢၤအီၤလၢနအဖခမရ(၂၀၂)ဒီး(၂၀၅)ဒီးခလရ(၈၁)ဟဲထိဉ်ဒီးထိဉ်ဒူးဝဲခွဲဉ်အိဉ်အိဉ်လိအုဉ်အိဉ်တံၤလိဝဲအဘူးဒီးလၢဂံၤပၤပၤဟီဉ်
ကဝိၤပုၤလိအိဉ်ကမံဖိအဒဲကဝိၤ၊ ဝဲတံၤတြိကိဆဉ်၊ ဖဉ်အဉ်ကိရုဉ်ပူၤန့ဉ်လိ။ ဒီးနိဉ်ခွဲဉ်ဘဉ်အုဉ်သးဖိလၢ အဟံယုဉ်လၢတံၤဒူးပူၤတ
ဖဉ်မုၤဝဲသဝိဖိလၢ တံၤဖိဉ်အုဉ်မၤကဲနိဉ်ခွဲဉ်ဘဉ်အုဉ်သး^၆ ဝဲအပူၤကွဲဉ်တယံဒဲးဘဉ်တဖဉ်န့ဉ်လိ။ ဒီးတုၤလါပူၤ ၇သိန့ဉ် သဝိဖိအဂၤ
(၃၀၀၀)ဘျီဉ်၊ ဟံယုဉ်သဝိဖိဝဲလၢဂံၤပၤပၤ ဒဲကဝိၤဖိ ၁,၂၀၀၈၂ ဒီးသဝိဖိဝဲတံၤခိဉ်တံၤယးထိဉ်လၢ ၂,၀၀၀၈၂ ယံယံ ယုၤန့ဉ်ဝဲအု
ကိဉ်တံၤကိရုဉ်ပူၤ နိဉ်သိးကဟးဆူးတံၤထၢဆုဉ်သးသိ၊ တံၤဝဲစိၤတံၤဆုးဒီး နအဖဒီးနိဉ်ခွဲဉ်ဘဉ်အုဉ်သုပူၤကညိဒီး ပုၤမၤဆဲးမၤပျီမုဉ်ဝီန့ဉ်
လိ။^၇ ဒီးလၢပုၤဟဲတံၤတဖဉ်အကျိန့ဉ်ဟံယုဉ် သဝိဖိလၢ (၁၁၉)၈၂လၢ အဟံးန့ဉ်တံၤအိဉ်ကန့ဉ်ဝဲဒဲကဝိၤပူၤ ဒီးဂုဉ်ကျဲၤစၢၤပးဆူးဝဲ
နိဉ်ခွဲဉ်ဘဉ်အုဉ်တံၤထၢဆုဉ်သးန့ဉ်လိ။

လၢခွဲဉ်အုဉ်အုဉ်ကွဲဉ်တံၤထံဉ်လိဉ်သံကွဲဉ်အပူၤ၊ သဝိဖိအိဉ်လၢဖဉ်အဉ်ဒီးန့ဉ်ထုဉ်ကိရုဉ်ခံဘုဉ်လၢအပူၤတဖဉ် ကွဲဉ်ဆါမဲဉ်ဘဉ်ဒီးနိဉ်
ခွဲဉ်ဘဉ်အုဉ်တံၤထၢဆုဉ်သးသိအတံၤဟူးတံၤဂံၤဒီး တံၤမၤပျီမၤဖူးအံၤ ဒူးအိဉ်ထိဉ် တံၤဂုၢ်ကိလၢအဝဲသုဉ်တံၤအိဉ်မုဒီးတံၤလုၢ်အိဉ်သးမူ
အတံၤဖဲးတံၤမၤအပူၤန့ဉ်လိ။ စီ ၈ ၁...^၈၊ နိဉ်တံၤအိဉ်-ခွဲဉ်အုဉ်အုဉ်ကွဲဉ်တံၤထံဉ်လိဉ်သံကွဲဉ်ဒီးနိဉ်ခွဲဉ်ဘဉ်အုဉ်သးခိဉ်လၢအယုၢ်ဖျဲး

agreed to a ceasefire in 1997, is reported to be planning to make the transformation. See, for instance, “KPF must attend training and remove its gate,” *Kwekalu*, May 10th 2009 or “The KPF prepares to become Border Guard Force in Three Pagodas Pass,” *The Independent Mon News Agency (IMNA)*, May 20th 2009. The KNU/KNLA-Peace Council, formed in 2007 when Major-General Htain Maung (formerly a Brigadier-General and the Commander of KNLA’s 7th Brigade) agreed to a ceasefire with the SPDC, has also been rumored to be transforming into a Border Guard Force. See, “Htain Maung Agrees to Border Deal with Junta,” *The Irrawaddy*, February 11th 2009. No other source has confirmed the story by *the Irrawaddy*, though *IMNA* did report that the group had opened a new office in Three Pagodas Pass and appeared to be preparing to operate an “economic zone” along the border. See, “Ethnic Karen armed group announces new, official presence in Three Pagodas Pass,” *IMNA*, March 30th 2009.

³ Minutes to this meeting, dated May 7th 2009, are on file with KHRG.

⁴ See, *Joint SPDC/DKBA attacks, recruitment and the impact on villagers in Dooplaya and Pa’an districts*, KHRG, May 2009 and Brian McCarten, “Shoot first, talk later in Myanmar,” *Asia Times Online*, June 25th 2009.

⁵ See *Joint SPDC/DKBA attacks, recruitment and the impact on villagers in Dooplaya and Pa’an districts*, KHRG, May 2009.

⁶ See, *Ongoing accounts of village-level resistance*, KHRG, July 2009.

⁷ For a photo and testimony from a 17-year-old soldier forcibly conscripted by the DKBA and subsequently wounded by a landmine near Ler Per Her, see “Exploitation and recruitment under the DKBA in Pa’an District,” KHRG report from the field, June 29th 2009.

⁸ See, *Update on SPDC/DKBA attacks at Ler Per Her and new refugees in Thailand*, KHRG, June 2009.

⁹ The situation described by Saw P1--- included references to three other men, all with the same or similar names. Typical KHRG practice is to retain the first initial of source names while obscuring the rest with a series of three dashes. In this case, for the purpose of clarity, “Saw P1---,” “Saw P2---,” etc. have been used rather than four instances of “Saw P---.”

ယုတ်ဒီးအပူသုးဖိခံဂါဖဲအပူကွံာ်တယံာ်ဒီးဘဉ်တဂါဖဲလါမုာ်ဒသီ ၂၀၀၉နံာ် နှာ် အဝဲဟ်ဖျါဒီးကအုကစွါဝဲဘဉ်ယးတံာ်ဟ့ာ်တံာ်ကမာ် လာသုးဖိလါယုာ်ပူဖျါးတဖဉ်အဟံာ်ဖိယံာ်ဖိအဖိခိာ်နှာ်လီာ်.

“ဖဲယုာ်ဖျါးဝံာ်စုာ်သီနှာ်... ယဖိခါ, ၁၉နံာ်စီ ၅၂... ဘဉ်တံာ်ဖိာ်လါကဘဉ်ကဲသုးလာယလီာ်နှာ်လီာ်. ဒီးတံာ်ဆုာ်ထီာ်အီဆုာ် နံာ်ခဉ်ဘဉ်အုာ်သုးကလာ် လါအအိာ်ဖဲ သ...ဒီး ရ...အဘဉ်စါနှာ်လီာ်. တံာ်ဖိာ်ယဖိခါခိာ်ဖျါယယုာ်ဖျါးလာသုးပူအယံာ်နှာ် လီာ်. ဒီးယမုာ်တက့ာ်ဘဉ်ဒီး အဝဲကဘဉ်မုာ်သုးလာယလီာ်နှာ်လီာ်. ဒီးအဝဲမုာ်တအိာ်ဒီးကဲသုးလာယလီာ်ဘဉ်ဒီး ယမါကဘဉ် ယုပုဒီးလဲသးလာယလီာ်တဂါဒီးကဘဉ်ဟ့ာ်စု ၅၀,၀၀၀ကွး(အဝဲရကါစု ၄၅-၄၅ဒီလဉ်)နှာ်လီာ်. (ဖဲယုာ်ဖျါး)နှာ် ယသုး ဖိဟံာ်ယခံလီာ်. တဂါနှာ်အမံာ်စီ ၅၃...သးနံာ် ၃၂နံာ် ဒီးအဂါတဂါနှာ် စီ၅၄... ၂၇နံာ်နှာ်လီာ်. အဝဲသုာ်ခံဂါလါာ်အိာ် ဒီးအစာ်ဟံာ်ယံာ်လီာ်. ခိဖျါလါအယုာ်ပိာ်ယခံအယံာ်,အဝဲသုာ်ဟံာ်ဖိယံာ်ဖိစုာ်ကိးကွာ်ဆါမဲာ်ဘဉ်ဒီးတံာ်ကီတံာ်ခဲနှာ်လီာ်. စီ၅၃... အမါနှာ် ခိာ်နှာ်တဂါအါအါအယံာ်ပူတဖိာ်အီဘဉ်. ဘဉ်ဆဉ် အဖိခါလါအမံာ်မုာ် မ...ဘဉ်တံာ်ဖိာ်အီဒီးဆုာ်အီဆုာ် နံာ်ခဉ် ဘဉ်အုာ်သုးကလာ်နှာ်လီာ်. အတံာ်ပညိာ်လါ အဖိာ်ပူကညိာ်နှာ်မုာ် ဝဲဒီးသီး ပူသုာ်တဖဉ်မုာ်တအိာ်ဒီးကဲဒံာ်ခဉ်ဘဉ်သုးလာ အဟံာ်ဖိယံာ်ဖိလါအယုာ်ဖျါးတဖဉ်အလီာ်နှာ်ဘဉ်ဒီး ကဘဉ်ငါဝဲပူအဂါလါစု ၅၀,၀၀၀ကွး(အဝဲရကါစု ၄၅-၄၅ဒီလဉ်) လါ အလီာ်နှာ်လီာ်.”

ဒ်တံာ်ထါဆုာ်သုးအကျါအသီးဒံာ်ခဉ်ဘဉ်အုာ်,လါတံာ်ဂုာ်တနီအကျါဖိာ်အိာ်အုာ်ဝဲသမိဖိသးစါအသးနံာ်၁၈နံာ်ဆုာ်အဖိလဉ်တဖဉ်ဒီး မါဆုာ်ဒုးကဲဝဲသုးနှာ်လီာ်. တံာ်ကွးအသးဖဲအဖိလဉ်တဖဉ်အံာ်ဝဲ ခုာ်အုာ်အဉ်ကွံာ်ပူထါတံာ်ကစီာ်ဖိ မါတံာ် ထံာ်လိာ်သံကွာ်ဒီး ပူသးစါ ခံဂါလါတံာ်ဖိာ်အီတဘျီယံာ်ဖဲအလဲမါတံာ်ဒီးပူမါတံာ်ဖိလါအဒီးလဲသးဖဲ တနုဆါကီာ်ဆဉ်, ဖဉ်အဉ်ကီာ်ရုာ်ပူနှာ်လီာ်. ဖိသုာ်ပိာ်ခွါခံ ဂါအံာ် သးနံာ်အိာ် ၁၇ဒီး ၁၉နံာ်တံာ်ဖိာ်အီကအိာ်တလါဒီးယုာ်ဖျါးကွံာ်ဝဲတချုးလာတံာ်ထုးထီာ်အီလါတံာ်သိာ်လိာ်လီာ်ဒီးဆုာ်ထီာ်အီ ဆုာ်တံာ်မာ်ညါဒီးဘဉ်ဒီးတံာ်တဲအဝဲသုာ်လါကဟ်ယုာ်လါတံာ်ဟဲထီာ်ဒုးခုာ်အဉ်အိာ်လဲအုာ်သုးအိာ်တံာ်လီာ်တဖဉ်နှာ်လီာ်. ဒီးအတံာ်ဆုာ် သးဒ်အဖိလဉ်အသီးလါတံာ်သိာ်လိအဆါကတီာ်နှာ်ပိာ်ခွါဖိတဖဉ်အံာ်တဒီးနှာ်ဘဉ်တံာ်ဘူးတံာ်လဲ, တအိာ်ဘဉ်တံာ်အိာ်လါလါပုာ်ပုာ်ဒီး ဖဲအဝဲသုာ်မါတံာ်လါ အသုးခိာ်ပဟံာ်ကျိးပူဒီးတဒီးနုာ်ဘဉ်တံာ်ဘူးတံာ်လဲဘဉ်ဆဉ်တံာ်တီာ်ဒီးအဝဲသုာ်နှာ်လီာ်. လါတံာ်ထံာ်လိာ်သံကွာ် အပူအဝဲသုာ်ခံဂါလါာ်စံးတံာ်တဂါယံာ်ဒီးတဘျီတခိာ်တဂါဝံာ်တဂါနှာ်လီာ်. တံာ်စံးဆါတဖဉ်တံာ်ဟ်ဖျါအီဒီးလါလဉ်အသီးလီာ်.

၁၉နံာ် စီ၅... ဖျါလါတံာ်ဂါပူဖဲအဝဲယုာ်ဖျါးလာဒံာ်ခဉ်ဘဉ်အုာ်သုးတံာ် သိာ်လိလီာ်ဖဲခွါကီာ်ကီာ်, ဖဉ်အဉ်ကီာ်ရုာ်ပူဝံာ်အလီာ်ခဲနှာ်လီာ်. အဝဲခဉ် အုာ်အဉ်ကွံာ်လါ အယုာ်ပူဖျါးအသးခိာ်ဖျါတအိာ်ဒီးဒုးခုာ်အဉ်ယုာ်,ခုာ် အဉ်အိာ်လဲအုာ်ဘဉ်အယံာ်နှာ်လီာ်. (တံာ်ဂါ-ခုာ်အုာ်အဉ်ကွံာ်)

စီ၅... ၁၇နံာ်လါအယုာ်ပူဖျါးတဘျီယံာ်ဒီးစီ၅...ခိဖျါတအိာ်ဒီးကဲဒံာ်ခဉ်ဘဉ် သုးဖိဘဉ်အယံာ်နှာ်လီာ်. တံာ်ဖိနှာ်ဆုာ်အီဖဲဖဉ်အဉ်ကီာ်ရုာ်ပူဒီးမါဆုာ်အီလါ ကတီာ်သုးတံာ်မါလဲဝံာ်အလီာ်ခဲ, အဝဲယုာ်ဖျါးကွံာ်ဝဲဒံာ်ခဉ်လီာ်. (တံာ်ဂါ-ခုာ်အုာ်အဉ်ကွံာ်)

တံာ်ထံာ်လိာ်သံကွာ်ဒီးစီ၅... (ခါ, ၁၉နံာ်) ဒီး စီ၅... (ခါ, ၁၇နံာ်)

သုလဲမါသကိးတံာ်ဒီးဒံာ်ခဉ်ဘဉ်အံာ်သုးလာကျဲလဲဉ်.

ဖဲပမါတံာ်လါတံာ်မါလီာ်အခါ, ပဘဉ်တံာ်ဖိာ်ဆုာ်နုာ်ပူဒီးဒံာ်ခဉ်ဘဉ်အုာ်သုးဖိတဖဉ်စါတံာ်ယာ်ပူနှာ်လီာ်.

မုာ်သုသုာ်ညါပူလါအဖိာ်ဆုာ်နုာ်သုနှာ်ခါ.

ပသုာ်ညါထဲဒဉ်လါအဝဲသုာ်မုာ်ပူတဖုလါတံာ်တီခိာ်ရိာ်ခဲအီလါဖုကတီာ်နှာ်လီာ်.

မုာ်နုတပုးအါထီာ်ပူလါမုာ်တံာ်ဆုာ်နုာ်ဆုာ်လီာ်ဖဲလဲဉ်ဒီးအဝဲသုာ်ရုဒီးသုဒ်လဲဉ်.

အဲဒါသွန်ဟဲကိးပုၤဆူစွဲၣ်ကိၣ်ကိၤဒီးတဲပုၤလၢပကဘၣ်ထီၣ်တၢ်မၤလိၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်သိၣ်လိၣ်ဆၢကတီၢ်, ပဘၣ်မၤပျီတၢ်ဒီးကျိပျီတၢ် ဃၣ်ဒီးအိၣ်ဘျဲးတၢ်န့ၣ်ဘၣ်. အဲဒါသွန်မ့ၢ်ထီၣ်လၢပအိၣ်ဘျဲးန့ၣ်, အဲဒါသွန်ဟဲတီၢ်ပုၤဒီးထံးပခိၣ်သ့ၣ်ယံၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဖိၣ်န့ၣ်န့ၣ်လၢတၢ်လိၣ်ဖဲလဲၣ်.

ပဘၣ်တၢ်ဖိၣ်ပုၤလၢမ...အတၢ်မၤလိၣ်ဖဲပလဲၤမၤစၢၤအတၢ်အခါန့ၣ်လီၤ.

ဒီးပုၤဘၣ်ဖိၣ်တဘျီယိဒီးသုခံၤအံၤန့ၣ်ကအိၣ်ပုၤဂၤလဲၣ်.

ပုၤလၢအဘၣ်ဖိၣ်တဘျီယိန့ၣ်ကအိၣ်အါန့ၣ်ဒီး(၁၀)ဂၤန့ၣ်လီၤ.

ပုၤလၢအသးန့ၣ်(၁၈)န့ၣ်အဖိလၢန့ၣ်လၢတၢ်ဖိၣ်အီၤတဘျီယိဒီးသုန့ၣ်ကအိၣ်ပုၤဂၤလဲၣ်.

အဂၤ(၁၀)ဂၤန့ၣ်လီၤ.

ပုၤလၢအသးန့ၣ်အိၣ် ၁၅န့ၣ်ဆူအဖိလၢန့ၣ်ကဟံၣ်ယုၣ်ပုၤဂၤလဲၣ်.

ယံၣ်ဂၤမ့ၢ်တမ့ၢ်ယုၣ်လၢအအိၣ်ဖဲတၢ်(လိၣ်တပူၤယိ)ဒီးပုၤန့ၣ်လီၤ.

သုအိၣ်ဘၣ်လၢတၢ်သိၣ်လိၣ်ပုၤပုၤသီလဲၣ်.

တလါ

လၢတၢ်သိၣ်လိၣ်အပူၤန့ၣ်သုမၤတၢ်မနုၤလဲၣ်.

ပဘၣ်ကျိပျီတယၢ်လၢသ့ၣ်ပဟံၣ်ကျိးပုၤန့ၣ်လီၤ. ပစုဒီးစုမ့ၢ်,စုနၢတဖၣ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးနးနးကလဲၣ်, ဘၣ်ဆၣ်ပမ့ၢ်အိၣ်ဘျဲးန့ၣ်, အဲဒါ သ့ၣ်ထူပုၤမ့ၢ်တမ့ၢ်တီၢ်ပုၤန့ၣ်လီၤ. ပမၤတၢ်တသ့နီၣ်တမံၤဘၣ်.

သ့ၣ်ပဟံၣ်အကျိးန့ၣ်မ့ၢ်မတဂၤအတၢ်လဲၣ်.

မ့ၢ်ဖဲ(ဒိၣ်ခ့ၣ်ဘၣ်အုၣ်သးက့(၉၉၉)နးယၤရဲၣ်ကျဲၤခိၣ်)မိၣ်ခွံၣ်သုအတၢ်န့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်န့ၣ်ညါသုးသရၣ်လၢအသိၣ်လိၣ်တၢ်န့ၣ်အိၣ်တဂၤဂၤခါ.

ပသ့ၣ်ညါဒၣ်ထဲဆိကအဲဒီးကိၣ်ဒိၣ်အမံၤန့ၣ်လီၤ.

ပုၤမၤသုလၢသ့ၣ်ပဟံၣ်အကျိးပုၤတဂၤန့ၣ်သုသ့ၣ်ညါအမံၤခါ.

မ့ၢ်ဒၣ်မိၣ်ခွံၣ်သုန့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်သိၣ်လိၣ်အပူၤန့ၣ်ပုၤအိၣ်ပုၤဂၤလဲၣ်

ပုၤအိၣ်ဝဲသၢကယၤ(၃၀၀)လၢတၢ်သိၣ်လိၣ်အလိၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်သိၣ်လိၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်မ့ၢ်အဲဒါသ့ၣ်တဲသုတၢ်တမံၤခါ.

အဲဒါသ့ၣ်တဲဝဲလၢအဲဒါသ့ၣ်ကဆၢထီၣ်ပုၤဆူတၢ်မိၣ်ညါဖဲ (ခ့ၣ်အဲၣ်အဲၣ်လိၣ်အ့ၣ်) သးက့ (၇) (ဖၣ်အဲၣ်ကီၢ်ရၣ်ပုၤ) န့ၣ်လီၤ.

ဖဲတံးမလိဆာကတီၢ်ပှၤဟ့ၣ်သ့တံးခွဲးတံးယၢ်လၢကဖီၣ်ကျိၣ်နီၣ်ကီၢ်ဧါ.

တပျဲဖီၣ်ပှၤဘၣ်. လၢတံးသိၣ်လိအပူၤန့ၣ်ပဘၣ်သ့ၣ်ထဲကျိအဒိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တံးသိၣ်လိအဆာကတီၢ်န့ၣ်တကတၢ်ဒီးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

အဝဲသ့ၣ်ဒူးအိၣ်သူးတံးအိၣ်တံးအိၣ်အတံးအိၣ်သးအိၣ်နီၣ်လဲၣ်.

အဝဲသ့ၣ်ဟ့ၣ်ဒုၣ်ပှၤဟ့ၣ်သးဒီးအံၣ်ထဲတစဲးဖိန့ၣ်လီၤ. လၢတံးန့ၣ်အယိတဘျီတခိပတအိၣ်ဘၣ်လၢအိၣ်လၢအိၣ်ဘၣ်.

လၢပှၤဆိကုအဂီၢ်အဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဒီးတံးဆါဟံၣ်စ့ၢ်ကိးဧါ.

မ့ၢ်, လၢပှၤဆါအဂီၢ်တံးဆါဟံၣ်အိၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ကသံၣ်ကသိတအိၣ်အါအါဘၣ်.

မ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်မၤစၢၤသူးဖိ, သူးဖိအဟံၣ်ဖိယိဖိမ့တမ့ၢ်သူးဖိလၢအဟးထီၣ်ကွံၣ်တဖၣ်မ့တမ့ၢ်သူးဖိလၢအဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးလၢကျဲၣ်လဲၣ်.

အဝဲသ့ၣ်တဟ့ၣ်မၤစၢၤတံးနီၣ်တမံၤဘၣ်. ပှၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်ကဘၣ်မၤတံးလၢအကစၢ်အဂီၢ်ဒုၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.

ဆူမဲၣ်ညါနကမၤဒ်လဲၣ်, နကက့ၤကဒါက့ၤလၢနဟံၣ်ဧါ.

ပတအဲၣ်ဒီးက့ၤကဒါလၢပသဝီဘၣ်.

*

Further background on forced recruitment by the DKBA and other deserter interviews conducted by KHRG can be found in the following reports:

- *Exploitation and recruitment under the DKBA in Pa'an District* (KHRG, June 2009)
- *Joint SPDC/DKBA attacks, recruitment and the impact on villagers in Dooplaya and Pa'an districts* (KHRG, May 2009)
- *Extortion and restrictions under the DKBA in Pa'an District* (KHRG, March 2009)
- *Insecurity amidst the DKBA - KNLA conflict in Dooplaya and Pa'an Districts* (KHRG, February 2009)
- *Forced recruitment by DKBA forces in Pa'an District* (KHRG, September 2008)
- *Daily demands and exploitation: Life under the control of SPDC and DKBA forces in Pa'an District* (KHRG, September 2008)
- *Forced recruitment, child soldiers and abuse in the army: Interviews with SPDC deserters* (KHRG, April 2009)
- *Interview with an SPDC deserter* (KHRG, July 2008)
- *Life inside the Burma Army: SPDC deserter testimonies* (KHRG, May 2008)
- *Growing up under militarisation: Abuse and agency of children in Karen State* (KHRG, April 2008)

Karen Districts

©Karen Human Rights Group (KHRG), 2005

Scale: 1 cm to 22 km
1 in. to 35 miles